

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 68
Ημερομ. Κατάθεσης: 13/10/2025
Ωρα κατάθεσης: 10:00'

Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Θέμα: Σοβαρές ελλείψεις και αβεβαιότητα στην παροχή υπηρεσιών διερμηνείας και διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε πρόσφυγες και μετανάστες

Η διερμηνεία και η διαπολιτισμική μεσολάβηση αποτελούν θεμελιώδεις προϋποθέσεις για την ισότιμη πρόσβαση των προσφύγων και μεταναστών σε δικαιώματα και υπηρεσίες. Παρά ταύτα, η εικόνα που διαμορφώνεται στη χώρα μας παραμένει προβληματική.

Ειδικότερα, η συνεργασία με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία ΜΕΤΑδραση, που κάλυπτε σημαντικές ανάγκες διερμηνείας στις διαδικασίες ασύλου, υπέστη αλλεπάλληλες διακοπές το 2024 λόγω καθυστερήσεων πληρωμών, αφήνοντας χιλιάδες αιτούντες και αιτούσες χωρίς υποστήριξη. Τον Ιούλιο 2025 η ΜΕΤΑδραση ανακοίνωσε την λήξη του προγράμματος παροχής διερμηνείας σε δομές πρώτης υποδοχής και φιλοξενίας, καταγγέλλοντας καθυστερήσεις καταβολής οφειλόμενων από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου ύψους άνω των 2,5 εκατομμυρίων ευρώ. Η προσωρινή ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EUAA) δεν επαρκεί, όπως αναδεικνύουν εκθέσεις του ECRE, του RSA και της ΕΔΔΑ. Στα δημόσια σχολεία, η δράση διερμηνείας που υλοποιούσε η ΜΕΤΑδραση σε συνεργασία με την UNICEF ολοκληρώθηκε κατά το σχολικό έτος 2023-2024, ενώ έκτοτε δεν υπήρξε οποιαδήποτε μέριμνα. Στον τομέα της Υγείας, μόλις στις 31/7/2025 δημοσιεύτηκε πρόσκληση για παροχή διαπολιτισμικής μεσολάβησης στην Περιφέρεια Αττικής, με καταληκτική ημερομηνία 15/10/2025. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την σημαντική καθυστέρηση σε έναν κρίσιμο τομέα. Το χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF) πρόγραμμα για τηλεδιερμηνεία και συντονιστές, δεν έχει παρουσιαστεί με σαφή στοιχεία ως προς την πραγματική του εφαρμογή και κάλυψη αναγκών.

Ελλείπει διερμηνείας παραβιάζεται το δικαίωμα ακρόασης, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20Σ, καθώς οι αιτούντες και αιτούσες, χωρίς διερμηνεία σε γλώσσα που κατανοούν, δεν μπορούν να εκθέσουν ισχυρισμούς λυσιτελώς, γεγονός που μπορεί να αποβεί καθοριστικό, να υποστούν απέλαση κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 ή να υποστούν δίωξη ή απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση (άρθρο 3 ΕΣΔΑ). Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) η διερμηνεία αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας, καθώς διασφαλίζει ότι ο αιτών είναι σε θέση να κατανοήσει πλήρως τα ερωτήματα που του τίθενται και να εκθέτει με σαφήνεια τους λόγους των αιτημάτων του.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι χιλιάδες μετανάστες και πρόσφυγες στην χώρα μας παραμένουν χωρίς αναγκαία γλωσσική υποστήριξη σε κρίσιμους τομείς (διαδικασίες ασύλου, υγεία, εκπαίδευση, υποδοχή), με σοβαρές συνέπειες για τα δικαιώματα και την κοινωνική τους ένταξη.

ΜΕ ΑΥΤΑ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΡΩΤΑΣΘΕ

1.- Ποιες δομές και ποιες διαδικασίες της Υπηρεσίας Ασύλου και Πρώτης Υποδοχής καλύπτονται σήμερα από τις συμβάσεις διερμηνείας του Υπουργείου, σε ποιες γλώσσες και με ποια γεωγραφική κατανομή; Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του έργου του AMIF για τηλεδιερμηνεία και ποια η αξιολόγηση της επάρκειάς του;

2.-Υπάρχει πρόβλεψη για θεσμική κατοχύρωση και συνέχιση της διερμηνείας στα σχολεία, ώστε να ενισχυθεί η εκπαιδευτική ένταξη των παιδιών μεταναστών και προσφύγων; Ποια η στρατηγική του Υπουργείου για την παροχή επαρκών, σταθερών και ποιοτικών υπηρεσιών διερμηνείας σε κρίσιμους τομείς (άσυλο, υγεία, εκπαίδευση, υποδοχή)

Αθήνα, 13/10/2025

Γεωργία (Τζώρτζια) Κεφαλά
Βουλευτής Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών, Πλεύση Ελευθερίας